

การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการสำหรับนักเรียนสายอาชีวศึกษา

ครูฤกษ์ชัย เพ็ชรคง

การจัดการเรียนการสอนในสายอาชีวศึกษาที่ผ่านมา จะเป็นการสอนในวิชาทฤษฎี ควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติ แต่อย่างไรก็ตาม ลักษณะการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมา การสอนแยกออกเป็นวิชา ทำให้การเรียนรู้แยกกันเป็นส่วน ๆ บางครั้งอาจไม่สัมพันธ์หรือไม่สอดคล้องกับชีวิตจริงของผู้เรียน ดังนั้นปัจจุบันจึงมีแนวคิดในการบูรณาการด้านการเรียนการสอนเกิดขึ้น

การสอนแบบบูรณาการ หมายถึง วิธีการสอนโดยนำสิ่งหรือเรื่องที่เกี่ยวข้องมาผสมผสานกัน เพื่อให้กระบวนการถ่ายทอดความรู้มีความชัดเจน และสอดคล้องกับสภาพชีวิตจริง โดยทั่วไปจะเน้นที่การบูรณาการเทคนิควิธีการสอนโดยใช้หลาย ๆ วิธีผสมผสานกัน และการบูรณาการเนื้อหาสาระวิชาการที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน การที่ผู้เรียนจะเข้าใจสิ่งต่าง ๆ อย่างชัดเจน และสามารถนำไปใช้ได้ก็ต่อเมื่อ ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งนั้นกับสิ่งอื่นรอบตัว ทำให้เกิดการนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ มาจัดระบบระเบียบใหม่ให้เหมาะสมกับตนเองเป็นองค์รวมของความรู้ของตนเอง หน้าที่ของครูผู้สอนก็คือกระตุ้น ให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเชื่อมโยงความคิดขึ้น ด้วยการใช่วิธีการหลากหลาย นั่นคือ เป็นการบูรณาการ การจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาต่าง ๆ และฝึกทักษะหลาย ๆ ทักษะอย่างเชื่อมโยงกัน จะทำให้การเรียนรู้สอดคล้องกับชีวิตจริงและมีความหมายต่อผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

สำหรับการบูรณาการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนทางด้านวิชาชีพ มีดังนี้

1. การบูรณาการเชิงเนื้อหาสาระ เช่น การบูรณาการเนื้อหาสาระรายวิชาสามัญเข้ากับเนื้อหาสาระทางด้านวิชาชีพที่เกี่ยวข้องหรือที่ศึกษา

2. การบูรณาการเชิงวิธีการ เป็นการผสมผสานวิธีการสอนแบบต่าง ๆ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช่วิธีสอนหลาย ๆ วิธี ใช้สื่อการเรียนการสอนแบบสื่อประสมใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย

3. การบูรณาการความรู้กับกระบวนการเรียนรู้ เป็นการ ให้นักเรียนใช้กระบวนการแสวงหาความรู้ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด ในการให้ได้มาซึ่งความรู้ในเรื่องที่ต้องการ

4. การบูรณาการความรู้ ความคิด กับคุณธรรม ครูจะจัดการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียนโดยบูรณาการความรู้ ความคิด และคุณธรรมเข้าด้วยกัน อาจเป็นการสอนเนื้อหาสาระโดยใช้วิธีการต่าง ๆ และใช้เทคนิคการสอดแทรกคุณธรรมเข้าไปโดยที่นักเรียนไม่รู้ตัว จนกระทั่งเกิดความซึมซาบเป็นธรรมชาติ เช่น การสอนเรื่องสิทธิหน้าที่ และเสรีภาพ ทั้งของตนเองและผู้อื่น

5. การบูรณาการความรู้กับการปฏิบัติ เมื่อความรู้ที่เชื่อมโยงไปกับการปฏิบัติจะทำให้ความรู้ที่ติดตัวไปได้อย่างยาวนานไม่ลืมง่าย

6. การบูรณาการความรู้ในโรงเรียนกับชีวิตจริงของนักเรียน

สรุปได้ว่าการสอนแบบบูรณาการมีลักษณะและวิธีการที่แตกต่างกันไป และมีความเหมาะสมกับการสอนในรายวิชาและระดับชั้นที่ต่างกันไป ครูผู้สอนแต่ละคนสามารถเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสมเป็นเรื่อง ๆ ไป